

Suosiolliset säät kirittivät syysrukiit huippusatoihin

ANTTI LAINE, MTT

Syysruista korjattiin viime vuonna 43 500 hehtaarin alalta. Suotuisien säiden ansiosta syysrukiista saatiin paikoin myös ennätysellisen suuria satoja. Uudet syysrukiin hybridilajikkeet voivat tuottaa jopa 10 000 kilon hehtaarisatoja myös Suomessa.

Ensimmäistä vuotta virallisissa kokeissa oli vuonna 2000 huippusatoisa, saksalaisen Lochow-Petkuksen jalostama hybridiruis Picasso. Koeruuduilla sen sato ylitti suotuisissa olosuhteissa jopa 10 500 kiloa hehtaarilta. Vihdissä hehtaarisato oli keskimäärin 9 630 kiloa ja Laukaalla 9 500 kiloa. Kokeiden keskisatona Picasso tuotti 7 440 kiloa hehtaarilta, mikä oli 2 450 kiloa enemmän kuin Riihi-rukiin keskisato.

Picasso satoisa, aikainen ja lujakortinen

Picasson hyvien satojen taustalla on muun muassa muita hybridilajikkeita voimakkaampi siitepölyn muodostus, minkä johdosta pölytys on tehokkaampaa ja jyvien muodostus varmempaa. Satoisuuden ohella muita lajikkeen hyviä ominaisuuksia ovat aikaisuus, lyhyt ja lujakortisuus ja korkea sakoluku. Talvenkestävyys on syysrukiilla tärkeä ominaisuus. Picassolla se oli viime vuonna lähes sama kuin Riihellä. Boreal Kasvinjalostus Oy:llä on Suomessa Picasson edustus ja kokeilu käytännön mittakaavassa tapahtuvasta lajikkeen siementuotannosta. Picassosta kiinnostuneita viljelijöitä löytynee, jos lajike osoittaa tulevinakin vuosina satoisuutensa muihin lajikkeisiin nähden ja hybridin siementuotanto onnistuu, ja siitä saadaan kotimaassa tuotettua kohtuuhintaista siementä,

Elvissä on ainesta vaikka valtalajikkeeksi

Uutena ruislajikkeena Suomen kasvilajikeluetteloon tuli tänä vuonna virolainen Elvi. Se on J gevan kasvinjalostuslaitoksen jalostama ja Boreal Kasvinjalostus Oy:n Suomessa edustama lajike. Viron kasvilajikeluettelossa Elvi on ollut jo vuodesta 1993, ja Suomen virallisissa lajikekokeissa se esiintyi ensikerran vuonna 1998. Elvi on sadontuotto-ominaisuksiltaan selkeästi parempi kuin listalla tällä hetkellä olevat populaatiojalosteet. Sen satotaso on lähes sama kuin hybridiruis Marderilla. Elvin hyvä ja runsas sato perustuu osin sen hyvään talvehtimiseen. Talvituhoja on esiintynyt saman verran kuin Annalla eli 10 prosenttia. Tämä on hieman vähemmän kuin Riihellä.

Kasvuajaltaan Elvi on ollut Amiloa päivän aikaisempi, eli myöhäisten rukiiden tasoa, mikä ei kuitenkaan ole ratkaisevaa syysrukiilla. Elvin korsi on kotimaisia lajikkeita lyhempi, minkä vuoksi se on lakoontunut vähemmän. Elvin jyvä on isokokoinen, sen tuhannen jyvän paino on sama kuin hybrideillä, mutta puolalaista Amiloa alhaisempi. Amilon kaltainen korkean sakoluvun ruis Elvi ei kuitenkaan ole, sillä sakoluku on Annan luokkaa.

Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 1/2001: 14 sähköposti antti.laine@mtt.fi puhelin (02) 431 4165.